

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 100 Lei. — Șase luni 50 Lei. — Trei luni 25 Lei. — Pentru străinătate un an 180 Lei.

Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor: un șir petiu 2 lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Altă lume, alți oameni

Adevăratul preot, conservator și predicator în toată vremea al bunurilor ideale, are să vegheze pururea asupra păstoritorilor săi ca viața lor să nu fie atinsă de germenii stricăciunii.

În biserica ortodoxă, slujitorii altarului au avut rol deosebit. Ei au fost conducătorii firești ai poporului nostru. Soarta sâtenilor era strâns legată de activitatea preoțească: fericită era comuna care avea păstor vrednic, ea înainta în toate ramurile sale de activitate. De aceea poporul avea mare stimă și multă încredere față de părintele său sufletesc.

În timp mai nou însă, tot mai mult ni se dă să vedem că starea preoțească nu se mai bucură de autoritatea și încrederea de mai înainte.

Azi avem adversari nu numai în sinul străinilor, ci și în al poporenilor noștri pentru cari cuvântul «părintelui» nu mai are trecerea de odinioară.

Această apariție tristă s'a putut observa în deosebi după războiul cel mare.

Cauzele ei sânt diferite. Duhul vremii, mai mult sau mai puțin contrar religiei, a pătruns și în poporul de rând și a produs un fel de răceală față de biserică și de servitorii săi. Persoane răuvoitoare bisericii lucrează în acest senz, conduse de principii false și de interese materiale.

Dar, poate nu greșim, dacă zicem că o parte însemnată din vină o purtăm și noi preoțimea. Recunoașterea aceasta e

fără îndoială dureroasă, dar în schimb cu atât mai folositoare pentru viitor.

Unele din neajunsurile ce le întâmpinăm azi sânt mai ales urmarea neîmplinirii exacte a datorințelor noastre. Dacă le-am fi împlinit cu zel, de mult am fi avut titlu de a pretinde cu energie să fim luați în seamă, conform meritelor și activității noastre...

Pe lângă ceice și-au împlinit datorințele de conducători spirituali și de învățători, alții le-au cam nesocotit, și s'au preocupat adeseori de lucruri nepotrivite cu chemarea preoțească. Poporul nu l-au instruit, predici în biserici și la al'e ocaziuni au lipsit, și lipsesc și azi în prea dese cazuri.

Sânt preoți, cari consideră parohia, de refugiu, în care dispun și gospodăresc după bunul plac, fără să țină seamă de ceea ce se numește *disciplina* corporațiunii din care fac parte.

Cum să disciplineze și să moralizeze pe alții aceia, cari înșiși nu știu de disciplină?! Neîncetat vorbim de organizare și consolidare în starea noastră, așa cum este la alte corporațiuni.

Dar, parecă mereu ne depărtăm de consolidare și de organizare. Alte corporațiuni caută mijloace nouă de întărire, organizându-se conform împrejurărilor schimbate.

Avem și noi, este adevărat, o societate preoțească, în jurul căreia ar fi să ne concentrăm cu toții mai cu dinadinsul, și aici comunicându-ne ideile și îndemnân-

nându-ne la muncă, să ne consolidăm, ca să putem fi considerați după dorința noastră. Dar, cum putem realiza consolidarea în această societate, dacă o parte mare din preoți nu sânt membrii ei? Mulți nu și țin de datorie să facă parte din «Asociațiunea clerului Andrei Șaguna»; alții nu participă la adunări, nu se interesează de prosperarea ei, ci își văd mereu de interese particulare, punându-le mai pe sus de cele generale, și îngreunând astfel progresul corporațiunii întregi.

Putem noi pretinde cu insistență ca tagma și drepturile noastre să fie respectate, dacă nu le susținem noi înși-ne în solidaritate? Se pot oare întrepune cu toată autoritatea Lor capii bisericii noastre, prin grai și scris, pentru realizarea pretensiunilor noastre, dacă nu în linim mai cu râvnă ceace se pretinde dela noi?

Cât timp vom șovăi, umblând răsleți, înzadar vom bate la uși, — ele nu ni se vor deschide nicăiri.

Inoiri ni se impun, dacă voim ca preoțimea primei biserici din statul român să contribuie la regenerarea proprie și la regenerarea socială a celor mulți, d'nsbărând sufletele parohienilor de pat mile, care nu ridică, ci coboară orce ființă omenească.

Să arătăm că sântem conștii de chemarea aceasta în luptele pentru binele și progresul neamului și bisericii!

Pr. A. M.

FOIȘOARA

Din timpurile trecute

— Un act de prigonire contra bisericii ort. române din Hendorf, jud. Târnava-mare la anul 1784 —

Răsfoind în cărțile noastre bisericești rituale de multe ori află omul întâmplări de mare importanță, notate pe paginile lor, care îți desvălesc timpurile vechi așa precum au fost cu multe acte de prigonire împotriva bisericii românești.

Ocupându-mă cu citirea scrisoarei vechi românești, prin toate cărțile bisericești ce mi-au picat în mână, am aflat în «Pentecostariul» dela biserica noastră din Hendorf următoarea scrisoare veche de mai jos, frumoasă și legibilă, scrisă de primul paroh al acestei parohii *Ilie Medrea*, care la anul 1769 devenise primul paroh, la parohia Hendorf, iar la anul 1813 protopop al Sighișoarei, până la anul 1833.

Eată scrisoarea scrisă de susnumitul paroh cu cirilice:

«La anul 1784 Martie 11 zile au eșit Domnii din magistratul Sighișorii și au dat loc de biserică la Hendorf: prin slobozenia înălțatului împărat Iosif al II-lea și au dat loc de biserică în capul satului de cătră Retșdorf (unde azi este cimiterul) și am făcut îndată biserică de scânduri de brad, acoperită numai cu pae și întrăceastă biserică am slujit până la anul 1800, în zilele înălțatului împărat Francisc al II-lea. Atunci am căpătat milostiva slobozenia a muta biserica de această parte, și întralt an am făcut biserică de peatră, dar cu mare necaz, numai unul Dumnezeu știe căci sau pus sașii împotriva ca să nu mutăm biserica de unde ni s'au fost dat întâi, și în 2 ani am tot avut cu sașii judecată la magistrat în Sighișoară până au eșit Domnii și ne au dat loc fără voia sașilor, și așa am mers în anul 1799: Septembrie 14, și am adus peatră, și ne-au eșit sașii cu coasele să ne bată, și așa am lăpădat peatră jos unde am putut, și acel lucru lau trimis magistratul la Gubernie și de acolo am căpătat milostiva slobozenie, și pe funogiu (azi primarul) care era adecă Martin al lui Mechel celui mare și

pe gura satului Mechel Doicilondor (Teutschländer) iau judecat Gubernia de au șezut 8 zile la ariște în Sighișoara, și noi neam apucat și am adus peatră și întru acest an am și ridicat deplin: numai bolta au rămas. *Ilie Medrea*, paroh la Hendorf, slăvit scaunul Sighișorii, fiind paroh întâi la acest sat am scris în anul 1801: Mai 22».

Între astfel de împrejurări grele și-au putut edifica românii noștri din Hendorf biserica, având după aceea și mult de suferit.

În alte comune ortodoxii au fost tot așa, poate și mai mult prigoniti, dar nu se vor fi însemnat faptele și întâmplările, sau dacă se vor fi și însemnat, nu se cunosc încă toate.

Preoții colegi ar face lucru prețios când ar da la lumină astfel de notițe, ca să ne fie cunoscute sub ce împrejurări am trăit noi în timpurile trecute, și să contribuim la adunarea materialului istoric al bisericii noastre de pretutindeni.

Pr. A. Moldovan

CONCURS

Prin concluzul congresual din 5/18 Octombrie 1921 Nr. 39 s'au sistemizat **trei (3) posturi de referenți la consistorul mitropolitan**, pentru senatul bisericesc, școlar și epitropesc. Referenții au caracterul și retribuția asesorilor consistoriali, adică salar de bază Lei 2200 lunar, bani de cuartir și adause de scumpete.

Pentru întregirea acestor posturi publicăm concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român». Dela recurenți să cere să fie bărbați bine pregătiți și probați pe terenul vieții bisericești școlare. La cerere vor alătura documente privitoare la nașterea, la calificarea și la activitatea lor de până acum. Cererile sânt a se adresa, în termenul deschis, consistorului mitropolitan, în Sibiu, str. Mitropoliei Nr. 45.

Sibiu, din ședința plenară a consistorului mitropolitan ținută în 23 August 1922.

Consistorul mitropolitan

CONCURS

Pentru ocuparea postului de **econom- inspector al realităților** la consistorul arhidiecezan se publică concurs.

Retribuțiunile lunare împreună cu acest post sânt următoarele:

1. Salar de bază Lei 1050.
2. Indemnizație de chirie 20%, 25% sau 30% dela salarul de bază după cu reflectantul este necăsătorit, căsătorit fără copii, sau căsătorit cu copii.
3. Spor de scumpete Lei 300.

Doritorii de a reflecta la acest post să și înainteze până la 28 Sept. (11 Oct.) a. c. consistorului arhidiecezan în Sibiu, cererile lor însoțite de următoarele documente:

1. Extras din matricula botezaților.
2. Atestat școlar despre calificățiunea ce o are.
3. Eventuale certificare de serviciu.

Sibiu, din ședința plenară a consistorului arhidiecezan ținută la 5/18 Septembrie 1922.

Consistorul arhidiecezan

Din Bucovina

— Vizita episcopiei Clujului —

PP. SS. LL., cari au luat parte la pelerinajul dela Putna, au vizitat Vineri, 22 Septembrie Cernăuții. Seara la ora 7 s'a servit la mitropolie în cinstea oaspeților o masă de 150 tacâmuri, la care au luat parte I. P. S. Sa mitropolitul Pimen, PP. SS. LL. Vladimir, Visarion, Ipolit și Nicolae, episcop al Vadului, precum și dl ministru Nistor, dl Ispir, secretar general la culte, profesorii facultății teologice și consilierii consistoriali cu d. nele, reprezentanții autorităților civile și militare, parlamentarii bucovineni și mai mulți protopopi și preoți din Ardeal și vechiul Regat. S'au ținut mai multe vorbiri.

I. P. S. S. Vladimir a vorbit pentru M. S. Regele; dl ministru Nistor arată însemnătatea pelerinajului episcopiei Vadului la Putna și stăruie ca legăturile bisericești între românii de pretutindena din trecut să rămâne aceleași și acuma și în viitor. P. S. S. Ipolit a salutat pe oaspeții înalti preasfințiți, P. S. S. Nicolae al Clujului a mulțumit pentru primirea călduroasă ce li s'a făcut. După ce s'a mai toastat pentru armată, banchetul a luat sfârșit la ora 9.

Distinșii oaspeți au părăsit Cernăuții cu trenul de 11 seara în aceeași zi.

Citind ziare

Profesorul universitar, dl I. Simionescu, în călătoria sa prin Ardeal, s'a oprit și la Blaj, unde a cercetat așezămintele culturale și bisericești ale «metropolei deșteptării naționale».

Despre interiorul catedralei de acolo scrie în Vii-torul următoarele:

«Interiorul îți impune prin încăperea luminoasă, prin zugrăvelile sobre și mai ales prin minunata catapiteasmă de lemn... Fără să vrei totuși simți o strângere de inimă, cât de trecătoare, citind inscripția de pe placa de marmură ținută în pereții din miazăzi: «Clerul arhidiecezei greco-catolice române reamintește învie-rea legăturii de credință și dragoste cu scaunul fericitului apostol Petru... juruește alioire ne-strămutată către biserica mamă a Romei celei vechi între marginile așezămintelor apostolice ale răsăritului». Data este a aniversării de 200 ani de la pasul impus de împrejurări, sfânta jertfă pe altarul suferinței neamului.

Să fie săpate cuvintele din convingere adâncă ori poate tot ca o formă impusă de dușmanii seculari, stăpâni aspri la suflet? Aș fi luat-o ca atare, dacă nu aș fi găsit într-o revistă locală, între altele, următoarea frază scrisă de un senior: «Noi ne avem credința noastră sfântă și mântuitoare, ne avem și noi convingerile noastre religioase, pentru care ne am luptat cu bărbăție ca români împotriva maghiarilor și ca niște catolici împotriva gr. orientaliilor».

Ar fi îngrozitor dacă acum, când s'a ajuns scopul principal al străduinței celor care au folosit apusul pentru deșteptarea conștiinței efnice, jertfa lor de sigur dureroasă să se întoarcă la desbinarea națională și drept armă folosită de

dușmani. Prezentul e tulbure; turburate sânt și spiritele. Mai bine e să iau drept mângâiere și adevăr vorbele lui Șincai: «Se află nebuni ca aceia, cari gândesc că greco-catolicii pentru că se numesc uni trebuie să fie supuși romano-catolicilor; că înțelepciunea arată că a fi unit cuiva atâta însemnează cât a fi lui asemenea, nu supus».

Dl I. Simionescu termină astfel:

«Oricum și orce ar fi, Bajul rămâne orașul sfânt prin trecutul lui plin de glorie; poate ajunge și mai sfânt prin gestul ce l'ar face aducând unirea complotă sufletească între acei pe care numai vitregia soartei i au făcut să se despartă prin forme ce nu pot ajunge să desbina».

Tot acel senior, ale cărui cuvinte le-am reprodus mai sus, își termină articolul său: «Dorințe pentru neunirea bisericii unite» prin următorul adevăr care plutește deasupra tuturor credințelor trecătoare: «Când avem jur-impur dușmani, să nu ne dușmănim și între noi, ci să fim una, fiindcă se va adevăra și la noi, că e mai greu a păstra, decât a câștiga».

Oare vor înțelege ucenicii papismului din Blaj, cari așa de mult s'au abătut dela calea bătută de Șincai, Clain și Maior, importanța și valoarea spuselor dlui Simionescu — și vor reveni la alvie?

Prăbușirea marxismului

Senatorul american, Mc. Cormick, întors acasă din călătoria sa în Europa, a făcut unui ziar din New York importante declarații despre experiențele dobândite în statele europene.

Senatorul american a zis următoarele:

Observarea de căpetenie în călătoria mea de studii în Europa este: prăbușirea totală a teoriilor marxiste. Muncitorii din țările învingătoare și învinse au ajuns la convingerea, că punerea în practică a marxismului ar provoca ruina lor desăvârșită. Lecția intuitivă, atât de grozavă, ce li a dat o catastrofa foametei în Rusia comunistă, a produs asupra lor adâncă impresie. Zădarnic se luptă agitatorii comunisti plătiți de Moscova împotriva acestui curent muncitoresc. Rezultatul este egal cu zero, — partidele comuniste au scăzut la conventicule aproape fără nici o înrăurire. Masele lucrătorilor și conducătorii lor au înțeles lămurit, că astăzi numai marele capitalism este în stare să aducă mântuire din caosul financiar. Ajutorul american financiar nu trebuie să-l refuzăm Europei suferinde, atât din motive umanitare, cât și social-politice și economice: prin acest ajutor marxismul își va pierde și ultimii aderenți. Este, negreșit, cât se poate de tragic pentru muncitorime, că tocmai în timpul când, după grele suferințe și lupte într'un mare război, a izbutit să se înalțe în fruntea stăpânilor, s'a dat pe față neputința de a construi clădirea economică a țărilor pe temelul *teoriilor marxiste*, și că teoriile acestea au trebuit acum să cheme în ajutor marele capital internațional, pe care zeci de ani îl combătuseră atât de aprig.

Alocațiune

— ținută cu ocazia deschiderii anului școlar la liceul «Gheorghe Lazăr», din Sibiu, Joi 21 Sept. 1922, de prof. P. Andreescu —

Iubiți elevii! Am petrecut o vacanță destul de mare, chiar foarte mare, în care timp ne-am recreat de ajuns. Sântem deci datori ca în decursul anului școlar, pe care-l inaugurăm, să depunem o activitate mai intensivă și mai rodnică ca în anii precedenți. La aceasta ne obligă și alte împrejurări. În primul rând părinții d-voastră care vor avea de suportat în anul acesta cheltueli foarte mari, minimum 10 mii de lei de fiecare elev. Va trebui deci să se cheltuească cu întreținerea d-voastră, în acest an școlar, cel puțin 7 milioane lei. Din punct de vedere economic acești bani scoși din pungile părinților d-voastre vor intra în buzunare străine.

Sânțeti deci obligați să trageți cel mai mare profit din învățăturile noastre spre a vă îmbogăți mintea și sufletul cu cunoștințele de lipsă, spre fericirea d-voastre, spre bucuria părinților, spre mulțumirea noastră, pentru prosperitatea neamului și a patriei.

Statul de asemenea ne obligă să desfășurăm o muncă mai rodnică. În adevăr, pentru susținerea școlii noastre statul cheltuește sume de bani mai mari ca pentru multe alte școli.

La cele mai multe licee din țară, elevii nu numai că nu primesc burse, ci spre a fi admiși în școală ei sânt obligați la taxe școlare până la 3000 (trei) mii lei anual, de elev, iar de astfel de taxe nu sânt scutiți de cât un număr foarte restrâns de elevi din cei mai săraci, dar și foarte meritoși.

Statul apoi face sacrificii mari pentru educația morală. Astfel, noi avem pentru morala religioasă *câte 2 ore săptămânal* de fiecare clasă de la I-a și până la a 8 a, pe când la alte licee din țară religia se predă numai în o oră săptămânal și numai dela clasa I a până la a 6-a și în această oră urmează elevii de toate confesiunile la un singur profesor de religie.

Și pentru educația fizică a d-voastră statul sacrifică mai mult ca pentru alte școli, având fiecare clasă a noastră *câte 2 ore săptămânal*, pe când la alte licee e numai câte o singură oră de clasă.

Imprejurările istorice și situația geografică a orașului și județului nostru de asemenea ne obligă la o activitate mai spornică.

Orașul Sibiu are o tradiție de veche cultură românească. *Biserica noastră, primul factor cultural, se bucură, de timp îndelungat, de un foarte mare prestigiu*. Astfel că sântem obligați și noi să înălțăm tânăra noastră școală, care

poartă un nume ilustru, la un nivel cât mai ridicat.

Întru ce ne privește pe noi, profesorii, anul acesta vom fi mai exigenți. Până acum am avut printre elevii noștri și așa numite serii de război, elevi veniți dela școli străine, cu educație ne-completă. Cu începerea acestui an avem însă numai elevi de ai noștri. Elevii, pe cari li am primit acum 3 ani în clasa I a, urmează în prezent în clasa a 4-a. Elevii admiși acum 3 ani în clasa a 5 a, urmează anul acesta în clasa 8-a.

Încât, toți cei de față fiind elevii noștri, purtăm întreaga răspundere a educației d-voastră, atât cea intelectuală, cât și cea morală și cea fizică.

Noi, profesorii, vom fi conduși în continuare de principiul natural și simplu, că o pădure ca să se desvolte și să crească frumoasă, trebuie curățită fără cruțare de uscături.

În astfel de împrejurări vă urez, în numele corpului profesoral, spor la lucru.

«Asociațiunea», Sibiu, str. Șaguna Nr. 6, caută pentru angajare un bun pricecător în pregătirea obiectelor din *împletitul cu nuiete și paie*.

Nr. 7251 Bis.

CONCURS

Pentru îndeplinirea unui post de profesor, având ca specialitate studiul biblic al T. N., la seminarul arhidiecezan «Andreian» teologic din Sibiu, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în ziarul «Telegraful Român».

Cererile de concurs sânt a se înainta la Consistorul arhidiecezan însoțite de următoarele documente în original:

1. Carte de botez.
2. Testimoniu de maturitate din școlile secundare.
3. Absolutor teologic.
4. Absolutor dela universitate, sau dela academia teologică.
5. Diplomă de profesor.
6. Alte eventual documente recomandatoare.

Retribuțiunile sânt cele normate pentru profesorii seminariali.

Sibiu, din ședința plenară a Consistorului arhidiecezan, ținută la 5 Septembrie 1922.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 7045—1922

(178) 2—2

CONCURS

Pentru ocuparea postului de controlor la oficiul casei arhidiecezane se publică concurs nou.

Doritorii de a reflecta la acest post să-și înainteze până la 5/18 Octombrie a. c. consistorului arhidiecezan în Sibiu, pe lângă indicarea pretenziunilor de salariu, cererile lor însoțite de următoarele documente:

1. Extras din matricula botezaților.
2. Testimoniu de maturitate, despre absolvarea unei școli comerciale.
3. Eventuale certificate de serviciu.

Sibiu, din ședința plenară a consistorului arhidiecezan ținută la 5/18 Septembrie 1922.

Consistorul arhidiecezan.

Din lumea bolșevică

În numărul prim al revistei ieșene «Lutetia» (1 Sept) se reproduce dintr-o mare revistă franceză un interesant articol al profesorului universitar rus Gorovzev, din exil. Articolul vrea să motiveze pentru ce se mai pot ținea la putere bolșevicii, cu toate că numărul aderenților lor este nespus de mic față de marile masse ale poporului țărănesc, refractar ideilor comuniste.

Cauza o află Gorovzev în terorismul pe care-l exercită o mână de oameni, cu puterea armată și cu împărțirea rațiilor de pâine. Pe lângă tot falimentul evident al «socializării», foametea și grozava frică de a nu primi nici chiar un mizerabil codru de pâine silesc pe intelectualii orașelor rusești să lase în mâinile bolșevicilor frâiele conducerii, chiar și acum, când s'a adevărit imposibilitatea comunismului.

«Chiar și dacă mi-ar fi dat să trăiesc trei vieți, nu voi putea uita nici odată spectacolul umilitor», scrie profesorul, «spectacol ce mi s'a dat prilejul să îl văd în Moscova, — mie, profesorului de provincie, care n'avea dreptul la o porțiune academică, când am zărit în fața unui ghișeu unde se distribuia această mizerabilă rațiune de pâine, un lung șir de nefericiți, cari întindeau mâinile, ca niște cerșitori, pentruca să obțină din mâinile unei domnișoare sovietice o 1/4 de livră (1/8 kgr.) de orez sau o biată jumătate de scrumbie. Puteai remarca între aceia, cari figurau în acest defileu vrednic de milă și jalnic învățați mari, ale căror nume sânt cunoscute și respectate nu numai în întreaga Rusie, ci și în Europa și în lumea întreagă».

Învățații aceștia află delă grația cutărei domnișoare sovietice!

Pentruca să poată scăpa Europa de pacostea bolșevismului dă sfatul G ca să se sară în ajutor mai curând infometajilor din Moscova și Petrograd, decât a acelora din regiunile râului Volga, fiindcă având siguranța populația orașelor acestora, că are din ce trăi dacă ajunge în disgrația bolșevică, va putea să găsească prilejul de a răsturna dictatura comunistă. Altfel teama zilei de mâine silește pe toți să asculte de ordinele țarismului proletar.

O fotografie dureroasă ne este dat să vedem și în revista pariziană «Pacea prin lege (drept)» — «La Paix par le Droit» (n. Iulie Aug. 1922). Doi scriitori ruși, fugiți de prăpădul bolșevic și trăind în Paris, se acuză reciproc în publicitate. Ceicovsky întreabă pe contele rus Alexe Tolstoi, o rudenie de a lui Tolstoi, cum este compatibil pentru un intelectual rus să colaboreze la ziare bolșevice și, totuși, să se bucure de sprijinul fondurilor pentru expatriții ruși, în Paris. Rusia este un «fel de ciuitur», scrie revista, editată de societatea «Drepturile omului», ear A. Tolstoi răspunde lui Ceicovsky, invocând argumente, împrejurări ușurătoare.

Trei căi putea să aleagă intelectualul rus față de bolșevici, scrie A. Tolstoi. Prima cale: o reunire a armatei albe bătute și resfirate acum prin alte țări și trimiterea ei peste România și Polonia, contra armatei roșii. Ar curge mult sânge rusec în cazul acesta. A doua: infometarea Rusiei actuale. Cu foamea să fie constrânși bolșevicii să capituleze. Și în urma acestei soluții ar muri milioane de ruși. A treia cărare este de a căuta să aduci la rezon opinia publică, aducându-i argumente, chiar și în presa bolșevică.

Nu este bolșevic Tolstoi și cu toate acestea publică articole în ziare bolșevice, fiindcă nu are puțință altfel de a clarifica pe conaționalii săi.

«Toți rușii sântem vinovați de cecece s'a petrecut», declară Tolstoi, și pledează pentru concilianță, pentru ca să nu mai curgă sânge nevinovat.

H. P. P.

Știrile zilei

Predică în catedrală. Miercurea trecută la praznicul sf-tei Cruci, la finea sfintei liturghii a rostit o înălțătoare predică despre însemnătatea crucei părintele, P. Morușca.

Deschiderea parlamentului. Pentru ca parlamentarii să poată avea timpul necesar să ajungă în 15 Octombrie la Alba-Iulia, spre a participa la serbările încoronării, consiliul de miniștri a hotărât ca sesiunea extraordinară a corpurilor legiuitoare să fie convocată pentru ziua de 12 Oct. n. 1922. În această zi, parlamentul se deschide cu obișnuitul ceremonial, și va fi prorogat până la 18 Octombrie.

Dela Academia Română. În 22 l. c. Academia Română și-a reluat seria ședințelor săptămânale. Cu această ocazie dl. D. Onciul, președintele Academiei, a evocat în cuvinte mișcătoare memoria regretaților membri activi George Bengescu, Andrei Barseanu, Șt. C. Hapites, și a membrului de onoare, Arhiepiscopul Dr. Ilarion Pușcariu, trecuți la cele veșnice în cursul vacanței.

Impotriva statului român. Guvernul nostru a aflat, că un înalt prelat romano-catolic, din țara întregită, face uneltiri, sub titlul de «vizitație canonică», împotriva statului care-l adăpostește. Guvernul a atras atențiunea episcopului romano-catolic asupra urmărilor unei astfel de propagande iredentiste.

Peste 3000 elevi sânt la școlile din Sibiu și anul acesta. Inaugurarea anului școlar s'a făcut cu mare ceremonie premergând slujba religioasă în catedrală, care se pare prea mică pentru mulțimea elevilor. La liceul de stat de băieți «Gheorghe Lazăr», vorbirea de inaugurare a ținut o dl. prof. P. Andreescu, care cu acest prilej a rostit această cuvântare, caracteristică pentru felul cum începe a fi școala în noile condiții de azi. Vorbirea aceasta o publicăm în foisoara numărului nostru de astăzi.

Alegere. În frunțașă comună Daia-română s'a ales capelan pe lângă neputinciosul paroh E. Cibu, clericul G. Ispas.

Aviz. Conform ordinului M. St. M. Nr. 6050/1922, tinerii T. R. recrutați în cond. art. 52 din L. R. nu se încorporează pe ziua de 1 Octombrie 1922, ci în ziua de 1 Noembrie a. c. Cei care au fost recrutați în cond. art. 53 (absolvenții școlilor de comerț sau industrii) se vor prezenta pe ziua de 1 Octombrie a. c. pentru încorporare, aducând cu sine și certificatele de studii în original, pe baza cărui au fost admiși în cond. art. de mai sus.

Șeful Biroului recrut. și mob. Sibiu.

Condamnați și executați. Mai mulți țărani ruși, 55 cu totul, acuzați că se opun la percepere de impozite din recolta grâului, au fost judecați în Elisabetgrad osândiți și imediat împușcați.

Aviz. Consiliul orașului Sibiu anunță: Proprietarii sau administratorii de case sânt invitați din nou să plătească neapărat până la 8 Octombrie 1922 chiria de apă pentru l-a jumătate a anului 1922, precum și taxa pentru transportarea gunoierii pentru 1922/23, deoarece în caz contrar se va închide apeductul fără altă încunoștințare la cei cari au rămas în restanță cu plățile acestora.

Ce dați copiilor să citească ?

S-au adunate cărțile pentru tineret, să pornească la examenul ce au să-l dea la întrebările recenzenților aleși de Asociațiunea noastră.

Eată pe «Cuore» al lui De Amicis. (Pagina ultimă: «Tata: Dacă ai supărat pe vreunul din camarazi, du-te și cere iertare!» «N'am supărat pe nimeni!») Eată-l pe Robinson Crusoe, care se luptă cu natura, să-și câștige traiul zilnic, ear cu negrul Vineri leagă alianță, lăsând să vorbească inima. Eată poeziile dnei Farago, în cari mama se roagă de copil: «Nu-mi omori gândăcelul și pe el îl doare!» Eată pe Iosif cu: «Hai, odor, hai păsărică», minunatul cântec de leagăn la căpătâiul copilului său. Eată colecția regretatului Sandi Bogdan de «Cântece de copii și jocuri»: «Stai, ploaie călătoare, că te-ajunge soarele...» Și «Isprăvile lui Păcală», și «Nils Holgersson» și Jules Verne și atâția alții.

E vorba să-i cunoști, să-i îmbrățișezi, să-i dai mai departe, ca să se bucure și alte suflete omeneste de frumsețea cărților acestora.

Victor Hugo — spun biografii lui — avea un despărțământ în biblioteca sa gigantică, însemnat cu ltera mare A. Această literă voia să însemneze Amo, pe latinește: iubesc! Aduna în partea aceea a bibliotecii tot cecece priia sufletului său și ce dorea să prindă rădăcini adânci.

Un astfel de despărțământ de cărți bune trebuie să fie cunoscut și în zilele noastre.

De aceea s'a gândit Asociațiunea din Sibiu să arate părinților și tuturilor, cari se interesează de lectura tineretului nostru, într-o expoziție, înainte de Crăciun, tot ce i s'a trimis de seamă din cărțile pentru tinerime. Un «Amo» al bibliotecii de cărți românești.

Avem mare trebuință de așa ceva. De ce să lăsăm să orbecăiască părinții în labirintul cărților, fără de a le da un fir roșu, al Ariadnei?

Asociațiunea voeste în același timp să contrabalanseze influința cărților nepotrivite pentru mentalitatea copiilor și tinerimii, recomandând, după expoziția de cărți, cărțile cele alese «pe sprânceană», cum s'ar zice, într-o broșură volantă, care să se răspândească în lume și țară.

Până acuma au trimis o seamă de editori vreo câteva sute de volume. Au mai rămas unele edituri datoare cu răspunsul lor, de aceea le rugăm și pe această cale să se gândească la planul Asociațiunii și să încredințeze ei ce cred potrivit pentru expoziția plănuită. Terminul de trimitere se amână astfel până la 15 Octombrie.

Pentru mai bună orientare publicăm aici apelul trimis din partea secției literare artistice a Asociațiunii:

Onorat comitet de editură, — «Asociațiunea», primul institut cultural al românilor din ținutul, care a aparținut Ungariei vrea să contribuie ca în familiile românești să se răspândească, în măsură mai mare, cărțile pentru copii și tinerime. Pe lângă toată sărăcia de literatură pentru tinerime, au apărut în decursul vremii o seamă de volume și broșuri, care vor trebui remarcate și pentru care va fi cu cale să se găsească posibilitatea de a le lansa cu mai mult efect în cercuri cât mai largi.

Ca să ne ajutăm acest scop, «Asociațiunea» a instituit o comisie, chemată să discute posi-

bilitățile de recomandare și editarea chiar a unei publicații pentru tineret.

Ne gândim însă și la o *expoziție de cărți alese*, după cum se deschid la alte oșoare în preajma sărbătorilor Crăciunului. Vrem ca să deschidem o astfel de expoziție de cărți în anul acesta în muzeul «Asociațiunii». Dacă va reuși, avem să dăm ordin ca expoziția să poată fi văzută și în alte orașe ale noastre: în Cluj, Brașov, Arad, Caransebeș, etc. Veți înțelege și dv. marea însemnătate a unei astfel de expoziții. Cărțile au să treacă prin mâna unor pedagogi și oameni de litere anume chemați să-și dea părerea; iar cărțile recomandate vor forma de aici înainte repertoriul stabil al oricărei biblioteci românești de seamă pentru tinerime.

Ne gândim să tipărim, eventual, observațiile noastre într-o broșură care să se răspândească în zeci de mii de exemplare, și care să dea sfaturi concrete părinților în alegerea materialului de lectură pentru copiii lor.

Este în interesul tuturor ca expoziția să fie cât mai bine cercetată. Vă rugăm să cântăriți greutatea morală și literară a cărților tipărite în editura Dv. și să ne puneți la dispoziția tot ce credeți că ar putea să figureze cu succes într-o expoziție ca cea planuită.

Din fiecare operă aleasă veți binevoi a trimite câte 2 exemplare, unul pentru recenzent, iar al doilea pentru expoziție, în caz că volumul este primit de comisie.

Credem că pricepeți importanța faptului că o instituție culturală ca «Asociațiunea» vrea să pornească o luptă împotriva influențelor desastroase ale literaturii maculatură și a filmului senzational, luând sub protecția sa morală tot ce se scrie de seamă pentru tinerime, și că ne veți satisface dorința. Terminul de trimitere este până în 15 Octombrie 1922.

Secția lit. artistică a Asociațiunii.

(Pachetele pe adresa: Dr. Horia Petra Petrescu, Pentru Asociațiune—expoziția tinerimii, Sibiu).

H. P. P.

Nr. 457/1922

(179) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a din *Streza Cârțișoara*, protopresbiteratul Avrigului se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh să-și substearnă cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la oficiul protopresbiteral în Avrig, județul Sibiu, până la termenul susindicat, având a se prezenta în vre o Duminică sau sărbătoare la biserică, spre a cânta, cuvânta și eventual celebra și a face cunoștință cu poporul și poziția locului.

Avrig, 8 Septembrie 1922.

Oficiul protopresbiteral ort. rom al Avrigului, în înțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Căndea
protopop

Nr. 285/1922

(176) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa II a *Loman*, protopresbiteratul Sebeșului, se publică concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele sânt cele fasonate în coala B. pentru dotația dela stat.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare, în termenul satorit subsemnatului oficiu protopresbiteral, și să se prezenteze, cu observarea dispozițiilor Regulamentului pentru parohii, înainte de alegere, poporului în biserică spre a celebra, respective a cânta și cuvânta.

Oficiul protopresbiteral al Sebeșului în înțelegere cu comitetul parohial concurent.

Sebeș, 6 Septembrie 1922.

Sergiu Medean,
protopop.

Nr. 129—1922

(160) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III *Pischiș*, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat cu 29 jugh. eclejie.

Concurenții să-și aștearnă cererile instruite în regulă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul arătat, și până în 8 zile înainte de alegere, pe lângă încunoștințarea subsemnatului, să se prezenteze în comună spre a face cunoștință cu poporul.

Orăștie, 28/VIII 1922.

Oficiul protopopes ort. român al Orăștiei, în înțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Domșa,
protopop.

Nr. 279/1922

(173) 3—3

Concurs repetit

Pentru întregirea postului de paroh din parohia *Gălpăia* în protopresbiteratul Unguraș, se publică concurs repetit cu termen de 30 zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Reflecții sânt poștite și înainte cererile instruite cu documentele necesare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, și pe lângă observarea dispozițiilor reglementare a se prezenta în vre o Duminică sau sărbătoare în biserică spre a cânta, eventual a celebra.

Unguraș 9/22 August 1922.

Oficiul protopresbiteral ort. al tractului Unguraș în înțelegere cu comitetul parohial.

Ioil Ghiurișan,
protopop.

Anunțuri și reclame

Singurul ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Prima fabrică română de stampile

OCT. L. VESTEMEAN

Sibiu, str. Țigăriei Nr. 18.

Am onoare a aduce la cunoștință, că mi-am deschis un

Atelier pentru fabricarea stampilelor din cauciuc

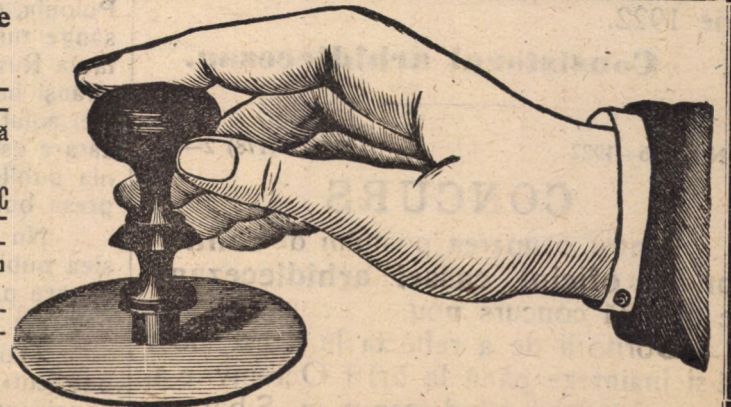
Execut tot felul de stampile din cauciuc, diferite medalioane și orice lucrări din bransa aceasta, cu prețuri moderate

Comandele sunt a se adresa la „*Librăria Arhidiecezană*” Sibiu, str. Mitropoliei 45.

Cu toată stima

145

Oct. L. Vestemean.

AVIZ!

BANCA CENTRALĂ FILIALA — SIBIU

S'A MUTAT

cu birourile sale în

(175) 1—6

Piața Regele Ferdinand Nr. 14
unde s'a aranjat modern și corespunzător situației sale

Nici în Strada Cisnădiei Nr. 7 II
și nici în Strada Turnului Nr. 33

nu mai are birouri și cassa.

Exclusiv în

Piața Regele Ferdinand Nr. 14

se primesc de acum înainte

Depuneri pe libel cu 5½% și 6% netto

Darea după interese o plătește institutul

Schimb de dolari

și alte valute totdeauna cu cele mai culante cursuri